

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ४, अंक २५(२)]

मंगळवार, एप्रिल १७, २०१८/चैत्र २७, शके १९४०

[पृष्ठे २, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक ४८

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे कार्यालय

राजभवन, मलबार हिल, मुंबई ४०० ०३५, दिनांक १५ ऑक्टोबर २०१६.

क्रमांक/आरबी/टीसी/ई-११०१९/(१५)/(२०१४)/अधिसूचना-एमएफपी/१४०७ .— **ज्याअर्थी**, भारताच्या संविधानाच्या पाचव्या अनुसूचीच्या परिच्छेद ५ च्या, उप-परिच्छेद (१) अन्वये, राज्यपाल यांना जाहीर अधिसूचनेद्वारे, असे निदेश देता येतील की, संसद अथवा राज्य विधिमंडळांनी पारित केलेला एखादा विशिष्ट अधिनियम त्या राज्यातील एखाद्या अनुसूचित क्षेत्राला किंवा राज्यामधील त्याच्या एखाद्या भागाला लागू असणार नाही, अथवा त्या अधिसूचनेत विनिर्दिष्ट केलेल्या अपवादांच्या व फेरबदलांच्या अधीन राहून, त्या राज्यातील एखाद्या अनुसूचित क्षेत्राला किंवा त्याच्या एखाद्या भागाला लागू असेल ;

आणि ज्याअर्थी, पंचायतीसंबंधीचे उपबंध (अनुसूचित क्षेत्रांवर विस्तारित करणे) अधिनियम, १९९६ हा, रूढिगत कायदा, सामाजिक व धार्मिक प्रथा आणि सामूहिक साधनसंपत्तीच्या परंपरागत व्यवस्थापनाच्या प्रथा यांना संरक्षण देणारा, असा ग्रामीण समाजाचे स्वयं-सक्षमीकरण करण्यासाठीचा एक अधिनियम आहे ;

आणि ज्याअर्थी, पंचायतीसंबंधीचे उपबंध (अनुसूचित क्षेत्रांवर विस्तारित करणे) अधिनियम, १९९६ याच्या कलम ४ (क) नुसार राज्य विधिविधान, सामूहिक साधनसंपत्तीच्या परंपरागत व्यवस्थापन प्रथा यांच्याशी सुसंगत असेल ;

आणि ज्याअर्थी, पंचायतीसंबंधीचे उपबंध (अनुसूचित क्षेत्रांवर विस्तारित करणे) अधिनियम, १९९६ याच्या कलम ४(घ) द्वारे, प्रत्येक ग्रामसभा, तिच्या सामूहिक साधनसंपत्तीच्या परंपरागत व्यवस्थापन प्रथा सुरक्षित ठेवण्यास व जतन करण्यास सक्षम असेल ;

आणि ज्याअर्थी, पंचायतीसंबंधीचे उपबंध (अनुसूचित क्षेत्रांवर विस्तारित करणे) अधिनियम, १९९६ याच्या कलम ४(ड) (दोन) च्या तरतुदीनुसार समुचित पंचायती व ग्रामसभा यांना गौण वनोत्पादनाची मालकी विशेषरीत्या द्यावयाची आहे ;

आणि ज्याअर्थी, गौण वनोत्पादनाची मालकी ग्रामसभेकडे दिल्यामुळे, अनुसूचित क्षेत्रांतील गौण वनोत्पादन गोळा करणे, त्यांचा वापर करणे व त्यांची विल्हेवाट लावणे आणि विक्री उत्पन्नातून मिळकतीचा वापर करणे, या ग्रामसभेच्या हक्कांबरोबर सुसंगत असेल ;

(१)

आणि ज्याअर्थी, गौण वनोत्पादन गोळा करणे, त्याचा वापर व विल्हेवाट आणि विक्री उत्पन्नातून मिळकतीचा वापर यासंबंधातील कोणताही निर्णय अपरिहार्यपणे ग्रामसभेद्वारे किंवा केवळ ग्रामसभेच्या सदस्यांनी मिळून बनलेल्या समितीद्वारे करावयाचा आहे ;

आणि ज्याअर्थी, भारताच्या संविधानाच्या पाचव्या अनुसूचीच्या परिच्छेद ५ च्या उप-परिच्छेद (१) अन्वये, काढण्यात आलेली अधिसूचना क्रमांक/आरबी/टीसी/ई-११०१९/(१५)/(२०१४)/ अधिसूचना-३/बांबू- एमएफपी/७४१, दिनांक १९ ऑगस्ट २०१४ द्वारे, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी असा निदेश दिला आहे की, महाराष्ट्र अनुसूचित क्षेत्रांतील गौण वनोत्पादन मालकीचे हस्तांतरण व महाराष्ट्र गौण वनोत्पादन (व्यापाराचे विनियमन) (सुधारणा) अधिनियम, १९९७ याच्या तरतुदी, उक्त अधिसूचनेत अंतर्भूत असल्याप्रमाणे फेरबदलांसह लागू असतील ;

आणि ज्याअर्थी, वर नमूद केलेल्या कारणांसाठी, उक्त १९९७ च्या अधिनियमाच्या तरतुदी आणखी फेरबदलांसह लागू असतील, अशी तरतूद करणे इष्ट आहे.

त्याअर्थी आता, भारताच्या संविधानाच्या पाचव्या अनुसूचीच्या परिच्छेद ५ च्या उप-परिच्छेद (१) अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अधिसूचना काढित आहेत :—

अधिसूचना

भारताचे संविधान.

भारताच्या संविधानाच्या पाचव्या अनुसूचीच्या परिच्छेद ५ च्या उप-परिच्छेद (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, असा निदेश देत आहेत की, महाराष्ट्र अनुसूचित क्षेत्रांतील गौण वनोत्पादन मालकीचे हस्तांतरण व महाराष्ट्र गौण वनोत्पादन (व्यापाराचे विनियमन) (सुधारणा) अधिनियम, १९९७ हा, पुढील फेरबदलांसह अनुसूचित क्षेत्रांस लागू असेल :—

महाराष्ट्र अनुसूचित क्षेत्रांतील गौण वनोत्पादन मालकीचे हस्तांतरण व महाराष्ट्र गौण वनोत्पादन (व्यापाराचे विनियमन) (सुधारणा) अधिनियम, १९९७ यातील फेरबदल.

महाराष्ट्र अनुसूचित क्षेत्रांतील गौण वनोत्पादन मालकीचे हस्तांतरण व महाराष्ट्र गौण वनोत्पादन (व्यापाराचे विनियमन) (सुधारणा) अधिनियम, १९९७ यामध्ये :—

(एक) कलम ४, पोट-कलम (१) च्या पहिल्या परंतुकानंतर पुढील परंतुक समाविष्ट करण्यात येईल :

“ परंतु आणखी असे की, महाराष्ट्र अनुसूचित क्षेत्रांतील गौण वनोत्पादन गोळा करणे, त्याचा वापर करणे व त्याची विल्हेवाट लावणे आणि त्यांच्या विक्री उत्पन्नातून मिळकतीचा वापर करणे यांसाठीचे सर्व निर्णय ग्रामसभेकडून किंवा ग्रामसभेच्या मंजुरीने केवळ ग्रामसभेच्या सदस्यांनी मिळून बनलेल्या समितीकडून घेण्यात येतील.”

(दोन) कलम ४, पोट-कलम (१) नंतर असलेल्या विद्यमान स्पष्टीकरणाला **स्पष्टीकरण एक** म्हणून नवीन क्रमांक देण्यात येईल आणि असा नवीन क्रमांक दिलेल्या **स्पष्टीकरण एक** नंतर, **स्पष्टीकरण दोन** पुढीलप्रमाणे जादा दाखल करण्यात येईल :

“ **स्पष्टीकरण दोन** .— “ ग्रामसभा ” या संज्ञेस, महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम याच्या कलम ५४-१ अ (ब) मध्ये जो अर्थ नेमून देण्यात आला असेल तोच अर्थ असेल.”

चे. विद्यासागर राव,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

बी. वेणुगोपाल रेड्डी,
राज्यपालांचे सचिव.